

PRAKTIJKPLAN

BEHOREND BIJ VISIEDOCUMENT 'VOOR U EN UW KINDEREN'

VERSIE 2.0, 20 MEI 2016

VERSIEHISTORIE

<i>Datum</i>	<i>Versie</i>	<i>Opmerkingen</i>
07-09-2015	1.0	Definitieve versie ter verspreiding aan gemeente
11-03-2016	1.1	Gewijzigde versie naar aanleiding van gemeenteavond 11-11-2015
25-03-2016	1.2	Wijzigingen n.a.v. bespreking in moderamen
29-04-2016	1.3	Voorstel aan kerkenraad van moderamen en jeugd- en studentenouderling gezamenlijk
20-05-2016	2.0	Nieuwe versie vastgesteld in kerkenraadsvergadering 09-05-2016

Onderstaand praktijkplan hoort als tweede deel bij het visie-stuk "Voor u en uw kinderen" van de Christelijke Gereformeerde Kerk te Ede zoals door de kerkenraad vastgesteld. Het praktijkplan is een concrete uitwerking van het visie-stuk. Per onderdeel van het jeugdwerk in onze gemeente staat beschreven wat er wordt gedaan en wat voornemens zijn. Bij al deze genoemde zaken en plannen geldt als opdracht voor de betrokkenen: "Laat de kinderen tot Mij komen en verhindert hen niet."

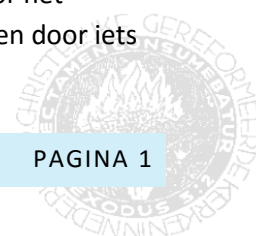
Bij al deze plannen en voornemens weten we ons diep afhankelijk van de Heilige Geest.

1. KINDEREN, JONGEREN EN EREDIENST

De rol van ouders op hoe kinderen de eredienst beleven is van groot belang. Laat kinderen zoveel mogelijk aanwezig zijn tijdens de volledige eredienst. Het vanaf jonge leeftijd meenemen naar de kerkdiensten heeft een groot vormend effect. Denk aan gewoontevorming, de vastheid van de handelingen en woorden, een kind voelt geborgenheid bij vader en moeder in de kerk, het leert eerbied voor de Heere en Zijn Woord.

Belangrijk is de houding van de ouders zelf: dienen ze zelf van harte de Heere en stralen ze dat ook uit naar hun kinderen? Zijn ouders zelf trouw in het gaan naar de kerkdiensten? Of geven ze het signaal af dat andere dingen (familiebezoek, een verjaardag) prioriteit hebben? Zo'n signaal pikken kinderen feilloos op.

Vorbereiding is goed; we kunnen ons met onze kinderen voorbereiden op de dienst door het Schriftgedeelte vast te lezen dat op de website te vinden is, en door gezamenlijk gebed, en door iets

te vertellen over een collectiedoel. Voor een avonddienst met catechismusprediking kan samen met kinderen het boekje 'catechismus voor kinderen' van dr. W. Verboom als voorbereiding worden gebruikt. Ook mogelijk is om een gerichte vraag mee te geven. Schrijf de punten van de preek op; wat vind je moeilijk in de preek? Voor wie hebben we gebeden?

Tijdens de dienst kan een kind soms iets vragen: ga er even op in; laat het gerust iets tekenen of kleuren: intussen vangen ze van alles op.

Na de dienst is het mogelijk om de dienst thuis te verwerken: (kort) napraten over de preek (dit kan 's avonds aan de hand van de vragen die op de samenvatting staan, waaronder een vraag voor de kinderen), een paar vragen stellen om te zien of ze de kern begrepen hebben, eventueel nader toelichten of opzoeken in een Bijbelverklaring, vertellen wat het Woord met jezelf gedaan heeft, als het kan het gedeelte in de kinderbijbel aan tafel lezen, eventueel een tekening laten maken, en opnieuw in het gebed vragen dat de Heere ons doet leven uit wat we gehoord hebben.

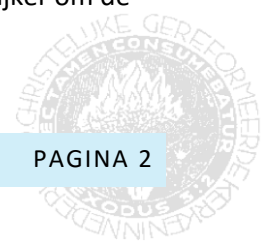
Wanneer een kind voor het eerst meegaat naar de kerk, kan het boekje 'Pieter mag mee naar de kerk' van Willemieke Kloosterman-Coster goede diensten bewijzen. Ook voor wat oudere kinderen is het goed om de diverse onderdelen van de liturgie uit te leggen: wat is een votum? Wat zegt de ouderling tegen de predikant voordat hij de kansel op gaat? Wat is de bedoeling van het stil gebed?

1.1 AANDACHTSPUNTEN

- regelmatig worden ze in de preek apart aangesproken;
- de preek op bid- en dankdag 's middags is speciaal op de kinderen gericht, en er is dan ook een verwerkingsvorm beschikbaar;
- de preken op jeugdzondag zijn op respectievelijk de 16- en de 16+ jeugd gericht;
- soms is er op verzoek van de jeugdvereniging een extra themadienst (in LCJ-verband);
- kinderen worden bij een doopsbediening apart aangesproken;
- in de gebeden wordt regelmatig aan jongeren gedacht;
- er is een boekje beschikbaar waarin voor kinderen mogelijkheden staan om de dienst te verwerken;
- de Psalm die de kinderen van de zondagsschool leren wordt voor of in de dienst gezongen;
- regelmatig worden moeilijke psalmwoorden of -regels toegelicht.

1.2 VERBETERPUNTEN

- begrijpelijk taalgebruik en het vinden van aansprekende voorbeelden is een blijvend aandachtspunt voor de predikant;
- in de gebeden kan vaker iets uit de wereld van de kinderen benoemd worden;
- er zijn boekjes met pictogrammen over de onderdelen van de eredienst; die kunnen aangereikt worden, niet alleen aan kinderen met een stoornis in het autistische spectrum, maar ook aan andere kinderen. Dat maakt het voor hen gemakkelijker om de dienst te volgen;

- te overwegen is om niet alleen een startzondag te houden, maar ook een zondag ter afsluiting van een seizoen, met preekbespreking voor kinderen en jongeren; er zou dan ingegaan kunnen worden op een thema dat aan de orde is geweest op club of vereniging;
- kinderen meer betrekken bij het uitdelen van folders, samenvattingen en liederenbladen.
- Meedenken met de predikant over zaken uit de belevingswereld van kinderen en jongeren, zodat deze een plaats kunnen krijgen in de eredienst, m.n. in de voorbeden (bijv. voorbede voor Cito-toetsen).
- Het tijdstip van de avonddienst vervroegen is een mogelijkheid zodat kinderen jonger mee kunnen naar de kerk. Aandachtspunt blijft dan het tijdstip van de zondagschool.
- Te overwegen valt een crèche te organiseren onder de avond- c.q. middagdienst.

1.3 CRÈCHE

Voor de kinderen die de eredienst niet kunnen bijwonen is er een opvang, in de vorm van een crèche, gesplitst in twee groepen. Doel van de crèche is opvang voor de jongste kinderen van de gemeente die vanwege leeftijd niet bij de eredienst kunnen zijn. De crèche is voor kinderen tot en met vier jaar. De algemene lijn is dat als deze kinderen nog niet in de eredienst kunnen zijn, ouders hun kinderen voorafgaand aan de dienst naar de crèche brengen, zodat ouders en kinderen tijdens de dienst kunnen blijven zitten. Ouders beperken het tijdens de eredienst wegbrengen van kinderen, die in een gewenningsfase zitten, tot een minimum. Het is goed om het aantal oppassers te laten bepalen door de crèche-leiding met volwassenen en hooguit één tiener per keer.

2. CATECHESE BINNEN DE CGK EDE

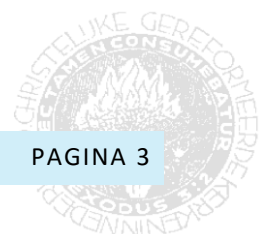
Binnen onze gemeente is de catechese op een systematische manier opgezet. Aan de hand van een door de kerkenraad vastgesteld leerplan wordt onderwijs gegeven.

- Ouders spelen een belangrijke rol bij de catechese van hun kinderen. Zij beloven bij de doop van hun zoon of dochter het kind op te voeden naar de leer. Welke geloofsofvoeding geven zij thuis? Wat leren zij aan de kinderen van jongsaf? Hoe oefenen en bespreken ze het huiswerk en de les van de catechese?
- Wat betreft aanwezigheid op catechisatie bepalen ouders of hun zoon of dochter er is. Dat vraagt om keuzes. Wat gaat voor: sport of catechisatie?

2.1 ORGANISATIE

De catechisatie start altijd in de week na de jeugdzondag in september en eindigt gewoonlijk in de week voor Pasen. Over het algemeen telt een seizoen na aftrek van de vakantieweken circa 24 weken.

- In de eerste groep (10 en 11 jaar komt op een eenvoudige manier een aantal Bijbelse kernzaken en de gang van zaken in de eredienst aan de orde.

- Bij de tweede groep (12 en 13 jaar) worden achtereenvolgens de hoofdlijn van het Oude Testament en van het Nieuwe Testament doorgenomen, met aandacht voor afzonderlijke Bijbelboeken.
- In groep 3 (14 en 15 jaar) komen via twee verschillende methoden de geboden van de Heere en de christelijke levensstijl aan de orde.
- In groep 4 (16 en 17 jaar) wordt de inhoud van het geloof behandeld, het ene jaar aan de hand van de apostolische geloofsbelijdenis, het andere jaar via een behandeling van wat de catechismus zegt over geloof en sacramenten.
- Bij de jongeren van 18 jaar en ouder komen bredere thema's aan de orde. Dat varieert van het gebed tot discipelschap, van occultisme tot toekomstverwachting.
- Op de belijdeniscatechisatie vindt een aanzienlijke verdieping van tal van thema's plaats, in een cyclus van twee jaar. Hierbij wordt ook aandacht gegeven aan de kerkgeschiedenis.
- Om geen 'gat' te laten vallen in het leren is er meteen volgend op de belijdeniscatechese de kring van jong belijdende leden, en daarna de vervolgcatechese voor belijdende leden; groepen waarbij een brede waaier van thema's aan de orde kan komen, de ene keer meer over de 'binnenkant' van het geloofsleven (persoonlijke geloofsgroei), de andere keer meer over de 'buitenkant' ervan (het staan als christen in deze wereld).
- Verder wordt er wanneer nodig, in overleg met ouders, aan kinderen met een stoornis in het autistisch spectrum of een andere leerstoornis catechese op maat gegeven. Hierbij wordt gekeken naar de setting van de groep en de inhoud van het leren waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten bij het oorspronkelijke leerplan.
- De catecheten houden oog voor de verschillende leerniveaus van de catechisanten binnen hun groepen en differentiëren zo nodig.

Verbeterpunt:

- Catechese uitbreiden met een groep tussen 18-plus en belijdeniscatechisatie: 21+ groep.

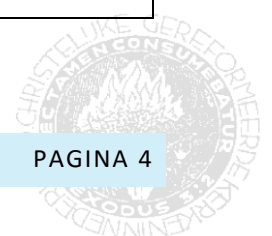
3. JEUGDWERK BINNEN CGK EDE

Binnen onze gemeente is er een breed spectrum aan clubs en verenigingen die voorzien in de behoefte aan geloofsverdieping, onderlinge ontmoeting en het delen van ervaringen. Jeugdwerk is een verzamelbegrip voor allerlei activiteiten en structuren in onze gemeente met het oog op kinderen, tieners en jongeren. Hieronder een overzicht van een aantal vaste structuren.

ZONDAGSSCHOOL

De zondagsschool is in 1998 opgericht en komt elke zondag bijeen van 15.30-16.30 uur. De zondagsschool bestaat uit 2 groepen.

<i>Naam</i>	<i>Meisjes/jongens</i>	<i>Leeftijd</i>
Groep 1	Gemengd	4 t/m 6 jaar
Groep 2	Gemengd	7 en 8 jaar

CLUBS

Binnen de gemeente is er een jongensclub en een meisjesclub. Deze clubs komen tweewekelijks samen op vrijdagavond.

<i>Naam</i>	<i>Meisjes / jongens</i>	<i>Leeftijd (peildatum 1 oktober)</i>
Meisjesclub Esther	Meisjes	9 t/m 11 jaar
Jongensclub Daniel	Jongens	9 t/m 11 jaar

VERENIGINGEN

Onze gemeente kent een jeugdvereniging en een tweetal jongerenverenigingen. De jeugdvereniging komt tweewekelijks samen op zondagavond na de eredienst. De twee jongerenverenigingen komen tweewekelijks samen op vrijdagavond.

<i>Naam</i>	<i>Meisjes / jongens</i>	<i>Leeftijd (peildatum 1 oktober)</i>
Jongerenvereniging Shalom	Gemengd	12 en 13 jaar
Jongerenvereniging Sela	Gemengd	14 en 15 jaar
Jeugdvereniging Menorah	Gemengd	Vanaf 16 jaar

ZATERDAGAVONDCLUBS

Enmaal per maand is er op zaterdagavond voor jongeren de gelegenheid elkaar te ontmoeten in de benedenzaal van de kerk. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen een tweetal leeftijdsgroepen. Focusz! is in oprichting en zal D.V. oktober 2015 van start gaan. Vier keer per jaar organiseert JV Menorah op een zaterdagavond een sing-in voor alle gemeenteleden.

<i>Naam</i>	<i>Meisjes / jongens</i>	<i>Leeftijd</i>
Prism@	Gemengd	13 – 17 jaar
Focusz!	Gemengd	Vanaf 18 jaar

CHRISTELIJK STUDENTENWERK (CSW)

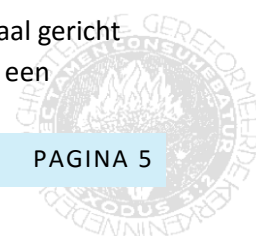
Enmaal in de twee weken is er op maandagavond een ontmoeting voor studenten van binnen en buiten de gemeente. Op deze avonden is er een gezamenlijke maaltijd en Bijbelstudie.

<i>Naam</i>	<i>Meisjes / jongens</i>	<i>Leeftijd (peildatum 1 oktober)</i>
CSW	Gemengd	Vanaf 18 jaar en toegankelijk voor alle studenten.

STARTWEEKEND JEUGDWERK

Het tweede weekend van september is traditioneel het startweekend voor het jeugdwerk. Op zaterdag zijn er verschillende (sport)activiteiten voor de jongeren (16- en 16+).

De jeugdzondag is de officiële start van het jeugdwerkseizoen. De ochtenddienst is speciaal gericht op de kinderen in de leeftijd t/m 15 jaar. Na de dienst komen de jongeren bij elkaar voor een

preekbespreking. De avonddienst is gericht op de 16+ jeugd. Na de avonddienst is er ook voor hen een preekbespreking.

INTERNE VERTROUWENSPERSONEN

De gemeente beschikt over twee interne vertrouwenspersonen die veilig jeugdwerk onder de aandacht brengen. Kinderen en jongeren moeten zich veilig voelen binnen het jeugdwerk en de jeugdleiding werkt daar expliciet aan.

3.1 VERBETERPUNTEN

Ondanks dat we ons gezegend mogen weten met een bloeiend en groeiend jeugdwerk zijn er altijd zaken die beter kunnen. Daarnaast kunnen ook nieuwe initiatieven bijdragen aan of nodig zijn om de hoofddoelstelling van ons jeugdwerk te bereiken. Een aantal punten ter verbetering:

RELATIE

Jeugdleiders moeten proberen een relatie op te bouwen met 'hun' jongeren in de gemeente. Zij proberen jongeren te binden. Een gesprekje op de club of juist naar aanleiding van een gebeurtenis op de club. Ook is het belangrijk dat jeugdleiders weten wie er bij 'hun doelgroep hoort', zij kunnen wegblijvers attent maken op de club, desnoods via de leeftijdsgenoten. Het streven is dat jeugdleiders zich minimaal voor een periode van 3 of 4 jaar aan een club verbinden.

TOEGANKELIJKHEID

Werkgroep "De Schakel" ondersteunt betrokkenen op het jeugdwerk wanneer er kinderen of jongeren zijn die een bijzondere aanpak nodig hebben. Op deze manier willen we dat het jeugdwerk voor iedereen toegankelijk is.

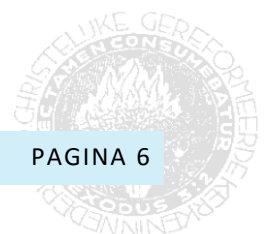
MATERIALEN/LEERMIDDELEN

Om hiaten in de aangeboden leerstof te voorkomen kiest de kerkenraad ervoor dat de jeugd-ouderling jaarlijks het aangeboden materiaal inventariseert en met de leiding van de verschillende clubs afstemt wanneer er sprake is van dubbelloop of blinde vlekken in het aangeboden.

Bij de verschillende clubs wordt in principe materiaal van het LCJ gebruikt. Waar het nuttig is, kan een app gebruikt worden, te denken valt aan een bijbelrooster voor een club.

Elke club/vereniging maakt aan het begin van het seizoen een korte jaarplanning met daarbij ook aandacht voor jeugddiaconaat, hoe geeft de club concreet gestalte aan de opdracht naar de naaste om te zien? Te denken valt aan een actie voor een goed doel, of bijvoorbeeld ouderen te bezoeken in de gemeente.

SOCIAL MEDIA

De inzet van social media als Whatsapp, Facebook en andere manieren van digitale communicatie biedt kansen om relaties aan te gaan en te onderhouden binnen het jeugdwerk. Tegelijk blijft het belangrijk om oog te houden voor risico's. Hiervoor is het goed dat jeugdleiders zelf de kansen en bedreigingen kennen en daarmee kunnen omgaan. Ook is het mogelijk om daarvoor advies in te winnen bij de interne vertrouwenspersonen van onze gemeente.

Tegelijk zijn sociale media een thema om inhoudelijk te behandelen op de avonden van diverse clubs en er samen afspraken over te maken om er een goede invulling aan te geven.

BUDDYSYSTEEM

Binnen onze gemeente is er veel jeugd. Om ze te helpen bij de keuzes die ze maken en hen voor te gaan in het geloof is het belangrijk dat jongeren zich verbonden voelen met de gemeente en hier identificatiefiguren vinden. Om dit handen en voeten te geven is het te overwegen om binnen onze gemeente te starten met jongerenmentoraaat. Elke jongere van een nog vast te stellen leeftijd zou dan gekoppeld worden aan een mentor: een buddy. Deze mentor is een belijdend lid van de gemeente. De kerkenraad wil in 2017 de mogelijkheden hiertoe onderzoeken.

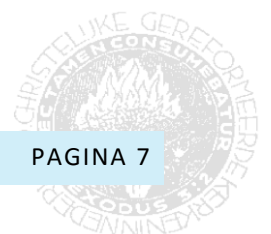
JEUGDPASTORAAT

Jeugdpastoraat (of: jongerenpastoraat) gaat over het hele jeugdwerk. Het is er helemaal mee verweven; het is niet een op zichzelf staand onderwerp. Jeugdpastoraat in engere zin is het voeren van persoonlijke gesprekken met de jeugd. Dit gebeurt al in onze gemeente en wordt gedaan door de jeugdouderling. Het jeugdpastoraat zou met name meer uitgewerkt kunnen worden in het club- en verenigingswerk. Heel spontaan krijgen jeugdleiders pastorale gesprekken met 'hun' jongeren. Deze gesprekken kunnen veel impact hebben op jongeren. Toerusting, ook persoonlijk, van jeugdleiders is dan ook belangrijk. De wens is om dit minimaal eenmaal per jaar te organiseren voor alle jeugdleiders, verzorgd door het LCJ.

JEUGDDIACONAAAT

In het beleidsplan 2014-2017 is er het voornemen van de diaconie de gemeente toe te rusten, te stimuleren en voor te gaan in dienstbetoon. Dat geldt zeker ook voor de jongeren. Zij zal dat D.V. in 2016 verder concreet vorm geven en de aanpak hiervan zo nodig met de clubs af te stemmen.

De diaconie heeft de mogelijkheid een avond per jaar op de catechese een les hierover te geven.

4. RANDKERKELIJKE JONGEREN

Helaas gaat de ontwikkeling van ontkerkelijking ook onze gemeente niet voorbij. In 2012 heeft de kerkenraad na inspraak van de gemeente hierover beleid vastgesteld. Ook jongeren in onze gemeente haken af. Vanuit diverse invalshoeken kunnen verschillende acties worden ondernomen. Echter voor alles geldt op dit terrein de zaak van het gebed met de vraag: 'Heere God, wilt U ze vasthouden?'

PASTORAAT:

- De jeugdouderling en de predikant proberen deze jongeren te bezoeken of op een andere manier contact te houden en 'in gesprek' te blijven.

CATECHESE

- Mogelijk een aparte 'praatgroep' voor jongeren die niet meer naar catechese komen, geen belijdenis hebben gedaan, niet meer naar de kerk komen en die de 18 plus-groep zijn ontgroeid. Mogelijk een 'praatgroep' bij iemand thuis in plaats van in de kerk om het zo laagdrempeliger te maken. Of streven naar een combinatie met de 21+ groep? Of juist niet? Of onder verantwoordelijkheid stellen van de evangelisatiecommissie? Dit punt ligt momenteel bij de kerkenraad.

JEUGDLEIDING

- Wie missen we? Coördinatie nodig tussen catecheten en jeugdleiders. Nadenken over de vraag hoe deze jongeren toch betrokken kunnen worden. Denk ook aan de inzet van de jongeren zelf. Trouwe jongeren hebben soms nog een lijntje met deze randjongeren.

BUDDYSYSTEEM

- Jeugdleiding heeft aangegeven hier de schouders onder te willen zetten.
- Eventueel kunnen een aantal mensen uit de gemeente hierin een rol spelen.

ERVARING:

- Inventarisatie bij andere gemeenten wat zij doen om randkerkelijken erbij te houden. Bijvoorbeeld Veenendaal, Bunschoten, etc.

